

**ODPRTO PISMO KURTU WALDHEIMU
GLAVNEMU TAJNIKU ORGANIZACIJE ZDRUŽENIH NARODOV
DRŽAVLJANU REPUBLIKE AVSTRIJE**

SPOŠTOVANI GOSPOD KURT WALDHEIM, GLAVNI TAJNIK OZN!

Čestitam Vam k izvolitvi za generalnega sekretarja Organizacije združenih narodov!

Ne pišem Vam kot znanec, prijatelj, sodelavec ali celo kot občudovalec. Dobro vem, da mojega pisma ne boste brali. Kar sama se mi ob tem pisanju vsiljuje primerjava s pisanjem ljubezenskih pisemc v peti šoli, ki smo jih nekoč pisali bolj zase kot za ljubljeno osebo. Če je tako pisemce kdo od nagajivih sošolcev odkril kje pod klopio, ga je seveda vsem pokazal, in s tem sprožil plaz posmehov po razredu, pri piscu in pri ljubljeni osebi pa gore sramu. Tudi v zrelejših letih kdaj pa kdaj zagrešimo kako dejanje, od katerega pravzaprav nimamo nobene koristi in je začuda podobno dejanjem izza mladih let. Psihoanalitiki bi temu rekli kar neke vrste regres. Ker sem torej prepričan, da mojega pisma ne boste brali Vi, gospod Kurt Waldheim, ga bodo pač brali drugi in pri tem sem jim prihranil še to, da ga mi sploh ni bilo potrebno zmakniti s pisalne mize. Zato tudi upravičeno upam, da ne bo izzvalo grdih posmehov. Sam sem ga dal natisniti. Morda tudi zato, ker v njem ni prav nič takega, kar bi lahko imenovali „mladostniška problematika“.

Temu malce neresnemu uvodu naj sledi čisto resna vsebina mojega pisma.

Gospod Kurt Waldheim!

Kot sekretar OZN boste soočeni s hudo delikatnimi spori med narodi. S svojim delom boste utemeljevali in reševali svetovni mir. Stiska narodov zemlje bo Vaša stiska.

Postali ste prvi človek miru, dostojanstvene sprave, svobode in vsega tistega, k čemur človeško srce hrepeni od pravekov; vseodtlej ko je človek zaslutil absolutnost v sebi.

Vaše ime bo za ponižane in razžaljene sinonim za kruh in svobodo.

Tisti, ki so Vas volili na položaj Generalnega sekretarja OZN, so že vedeli, da zaslužite tako imenovanje. V Glavni skupščini so za Vas glasovali tudi tisti, ki predstavljajo lačne, ki se med seboj vojskujejo, ki so diskriminirani. Pa tudi bogati, presiti, tudi tisti, ki jih žene umazan dobičkarski račun in črnobela kompjuterska logika. Vsakdo, ki je dvignil roko za Vas, je že vedel, zakaj je glasoval, in vsi niso mislili na isto. Nekateri je pri tem vodil še kako nečist namen. Vi to dobro veste. Gotovo Vam to ni vseeno!

Toda na tiskovni konferenci, ki ste jo imeli po izvolitvi, ste rekli, kot sem bral v časnikih, da že imate čvrsto izdelan sistem za svoje delo. To me razveseljuje, saj OZN, ta univerzum, vendarle ne deluje še tako, kot si želimo. A predvsem to je narobe, da so mirovne akcije velikokrat le zgolj debatni ekshibicionizem, narodi pa se tepejo, koljejo, stradajo, boleajo, so zatirani – univerzumu Organizacije združenih narodov navkljub. Boste zmogli kaj odpomoči vsemu temu?!

Dragi gospod Kurt Waldheim. Moje pismo ni poveličevanje Vašega imena, pač pa Vašega poslanstva, kot si ga predstavljam.

Zakaj Vam pišem?

Zato, ker sem včeraj bral v DELU, kako je Avstrija, Vaša domovina, ponosna na Vaše imenovanje. Pravijo, da se v tem imenovanju zrcali priznanje doslednji nevtralnosti republike Avstrije. Nekateri časnikarji in Vaši zavedni sodržavljeni bodo v tej časti videli tudi svetovno priznanje avstrijski kulturi, urejenosti, delu, spoštljivi tradiciji itd. Tudi sam sem pomislil na vse to, ko sem zvedel za novico. Čimvečja je novica, tembolj nas prizadene v dobrem ali slabem, bolj nelogični smo v svojih razlagah – bolj emocionalni, kot rečejo psihologi.

Ko sem bral Vaš življenjepis, sem spoznal, da ste šolan diplomat, da ste bili popolnoma neomadeževani nadporočnik Wermachta in po vojski tudi avstrijski zunanji minister ter kandidat za avstrijskega predsednika republike.

Nisem Vas poznal, politične zadeve so mi tolikokrat odiozno spletkarstvo. Politična logika ni moja logika. Življenje dojemam drugače, rekli boste preprosteje. Bolezen, trpljenje, kruh, socialni problemi ali celo smrt so pglavlni predmet mojega dela in zanimanja.

Dragi gospod Kurt Waldheim, s tem seveda ne omalovažujem Vašega dela in Vašega zanimanja. Človeško je. Moj oče bo dejal, da je vzvišeno. Naj bo že kakorkoli, ideal je na svetu eden in ta je „resnica kot osvobajanje“. To pa je že biblijsko sporočilo. (Janez 8, 32)

Ker so Vaše korenine v Vaši domovini Avstriji, kljub temu da boste za nekaj časa prvi državljani sveta, se Vas drznem spomniti na nekaj pretresljivih resnic, ki se tičejo Vas in mene, Vaše domovine Avstrije in moje domovine Slovenije, ki se tičejo tudi OZN, če naj uteleša idejo pravice in prijateljstva med narodi.

Gotovo veste, na kaj mislim.

Ne na bilateralne meddržavne odnose s SFRJ, ki so začuda in ne čisto po moji logiki označeni kot „zgodni“. Direkten bom. Mislim na narodnostno zatiranje, na genocid, ki se v različnih, političnih in socioloških razmerah prilagojeno vrši nad mojim narodom na avstrijskem Koroškem.

Vi veste za vse to. Ne bom Vam zato našteval posameznosti, ki so grenke in nevedne dežele s tako kulturno dediščino, kot jo ima Vaša domovina.

Ponosen sem, da ste državljani sosednje države, še bolj ponosen pa bi bil, če bi mi ne bilo treba Vas spominjati na vse to. Še bolj bi Vam zaupal in Vam še bolj verjel, ko se boste podali in brezmejno morje krivic v Palestini, Bangla-dešu, Južni Afriki, na Irskem, v Vietnamu in drugod.

Moje pismo je, kot sem Vam spredaj napisal, onkraj uglajene diplomatske veščine, nima Vas namena žaliti, tudi nezaupnice Vam ne izraža.

Ker pa Vam ne izraža nezaupnice, Vam postavlja ZAHTEVO! Zahtevo, da kot generalni sekretar OZN napravite tisto, kar v sklopu realnih političnih razmer niste storili kot zunanji minister republike Avstrije.

Vaša domovina je ponosna na Vas. Občuduje Vas. S tem je Vam, razumljivo, odprta pot do vseh odgovornih v Avstriji in kjerkoli. Povejte jim, da je svoboda nedeljiva, da ni majhnih in velikih narodov, da ne rečem boljvrednih in manjvrednih.

Tudi ponos Avstrijcev na Vas bo slednjič v svojem bistvu le perfidna hinavščina, če bodo v svoji in Vaši domovini tolerirali kruto maličenje narodnih pravic koroškim Slovincem.

Zato Vam pišem.

Iz pisma ste razbrali, da pa vendarle ne gre le za problem mojih rojakov – koroških Slovencev, ki živijo v tuji državi – vaši domovini – in so izpostavljeni žalostni raznarodovalni gonji, pač pa tudi za Vas. Za Vas, ki imate moč in odgovornost in ki potrebujete zaupanje vsega človeškega rodu. Če želite, da bo to zaupanje ponotranjeno, neoportunistično, pretkano s pristnim človeškim elementom, se boste pač morali vdati v neprezahteven imperativ slovenskega narodnega reka, da je treba najpoprej pomesti lasten prag. Sicer je vsako še tako vzvišeno poslanstvo zgolj poza, že vnaprej obsojena na poraz.

Spoštovani gospod Kurt Waldheim. To moje opozorilo je tako blagohotno mogoče zato, ker je že v človeški navadi, da se manjši, manj pomemben in šibkejši obrača na večjega, močnejšega in pomembnejšega z občutkom inferiornosti. Kot nekdanji avstrijski zunanji minister gotovo tudi veste, da je tak način razen preredkih izjem značilen slovenski način opozarjanja. Ker je tako, sam pri sebi obžalujem.

S tako blagim opozorilom, ki bi sicer moral biti stroga zahteva, se obračam na Vas tudi zato, ker ste postali generalni sekretar OZN in zato pomoči in solidarnosti potrebujete. Ne zaostrovanja.

Ta solidarnost, ki po vsem povedanem vsebuje vendarle tudi pomislek, naj preko Vas prehaja na organizacijo, ki jo boste naslednja leta vodili in v katero kljub vsemu še nekoliko verjamem!

*S spoštovanjem!
Jože Felc
zdravnik*

V Sp. Idriji, 24. 12. 1971.